

Beleidsnotitie Algemene voorzieningen gemeente Maastricht

Samenvatting

In 2015 werden gemeenten verantwoordelijk voor de uitvoering van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning (Wmo), de Jeugdwet en de Participatiewet. Daarmee werden ze verantwoordelijk voor de ondersteuning van kwetsbare inwoners.

Maatwerkvoorzieningen op basis van deze wetten vormen echter niet de enige oplossing voor kwetsbare inwoners die problemen ondervinden in hun dagelijks leven. Hulp en ondersteuning kan ook gevonden worden binnen de gemeenschap zelf. Dit is van alle tijden: binnen gemeenschappen is altijd in meer of mindere mate sprake geweest van ondersteuning voor elkaar, ontstaan binnen een buurt, (geloofs)overtuiging, sociaal-culturele of andere verbondenheid.

Hoe verder deze hulp en ondersteuning binnen de gemeenschap is ontwikkeld, hoe sterker de 'samenredzaamheid' is. Concreet betekent dit dat er dan allerlei (vrij toegankelijke) activiteiten en initiatieven zijn waar mensen gebruik van kunnen maken, waarmee de overheid geen of minimale bemoeienis heeft. Denk hierbij aan inwonersondersteuning als klussteams of maaltijdvoorzieningen.

Als gemeente willen we bijdragen aan deze samenredzaamheid, door activiteiten binnen de gemeenschap zelf te stimuleren en ondersteunen. Deze activiteiten of initiatieven zijn een onderdeel van 'algemene voorzieningen'. Dit zijn plekken waar mensen 'mee kunnen doen' zonder dat hiervoor een indicatie afgegeven wordt op basis van één van de drie bovengenoemde wetten. Denk hierbij aan dagactiviteiten zoals bij een kinderboerderij of in een huiskamer.

Met deze activiteiten kan de inzet van maatwerkvoorzieningen op basis van bovengenoemde wetten óf het gebruik van andere vormen van professionele, duurdere zorg uitgesteld of voorkomen worden. Dit kan vervolgens leiden tot minder kosten voor deze voorzieningen of professionele zorg.

Zo verschuift hulp en ondersteuning van de 'professionele en institutionele wereld' dichter naar het dagelijkse leven van mensen. Zo hoeft je een 'kleine vraag om hulp' niet altijd meer te beantwoorden met een (zware) professionele oplossing. Dit verlaagt de drempel om gebruik te maken van de hulp of ondersteuning. Bovendien verwachten we dat algemene voorzieningen beter aansluiten bij de vraag van inwoners, bijdragen aan een positieve gezondheid en ertoe kunnen leiden dat mensen langer zelfstandig wonen en meer regie op hun leven houden.

Sinds 2016 experimenteren we met het faciliteren en ondersteunen van algemene voorzieningen die vooral vanuit inwoners of vrijwilligersorganisaties zijn ontstaan. Vanuit het Sociaal Investeringsfonds zijn bijvoorbeeld Kinderboerderij Daalhoeve, Athos, het Werkhuis en The Masters ondersteund. Vanuit hetzelfde fonds worden Huiskamers – laagdrempelige inloopvoorzieningen in buurten, ontstaan vanuit de Burgertops in 2014 en 2015 – ondersteund.

Deze experimenten maken onderdeel uit van de ontwikkeling van het Maastrichtse sociale domein: naast verschuiving van specialistische hulp naar hulp in de gemeenschap, ook inzet op preventie en het ontschotten van wetten en financieringsstromen. Ondersteuning vanuit algemene voorzieningen wordt immers gefinancierd vanuit één integraal budget en is niet gebonden aan één van de relevante wetten. Deze ontwikkeling in het sociaal domein is ook nadrukkelijk beschreven in het Hoofdlijnenakkoord coalitie 2018-2022, waarin de ontwikkeling van algemene voorzieningen als doelstelling is opgenomen.

Tot nu toe was er sprake van tijdelijke vormen van financiële ondersteuning. Het is tijd voor de volgende stap. Op basis van de inzichten en 'lessons learned' kiezen we daarom nu voor het structureel en transparant ondersteunen van algemene voorzieningen, op basis van een subsidieverordening. Dit op basis van een heldere definitie van een algemene voorziening en criteria waarmee een algemene voorziening (financiële) steun kan ontvangen van de gemeente.

In deze notitie leest u alles over de volgende stap in de doorontwikkeling van algemene voorzieningen in Maastricht, specifiek de voorzieningen die niet door professionele organisaties uitgevoerd worden. In de bijbehorende subsidieverordening zijn de specifieke eisen, definities en procedures verwoord.

Inhoudsopgave

Hoofdstuk 1: Noodzaak van deze beleidsnotitie	5
1.1 Inleiding.....	5
1.2 De wetten.....	5
1.2.1 Wmo	5
1.2.2 Jeugdwet	6
1.2.3 Participatiewet	6
1.3 Coalitieakkoord	8
1.4 Toekomstagenda Sociaal Domein Maastricht-Heuvelland 2022.....	8
1.5 Wat is er aan beleid opgeschreven in Maastricht over algemene voorzieningen .	9
1.6 Landelijke ontwikkelingen.....	10
Hoofdstuk 2: Huidige situatie algemene voorzieningen en een terugblik	11
2.1 Inleiding.....	11
2.2 Sociaal Investeringsfonds (Sif).....	11
2.3 Pilot algemeen toegankelijke dagbesteding Noordwest	11
2.4 Bevindingen vanuit onze proeven	12
2.5 Arbeidsmatige dagbesteding	14
Hoofdstuk 3: Wat willen we bereiken.....	15
3.1 Algemeen.....	15
3.2 Rendement algemene voorzieningen	16
3.2.1 Maatschappelijk rendement	16
3.2.2. Financieel rendement.....	16
Hoofdstuk 4: Wat gaan we faciliteren	19
4.1 Huiskamers.....	19
4.2 Algemene voorziening dagactiviteiten	19
4.3 Inwonersondersteuning als algemene voorziening	19
4.4 Beoordelingsprotocol.....	20
Hoofdstuk 5: Verbindingen met.....	21
5.1 Positie inwoners	21
5.2 Verbinding met de buurtnetwerken	21
5.3 Verbinding met de deelnemers van algemene voorzieningen	21
5.4 Verbinding met andere (vrijwilligers) organisaties in de buurt.....	21
5.5 Sociale teams	21
5.6 Kloppende harten	21

5.7 Omgevingsvisie	22
Hoofdstuk 6: Financiële middelen en sturing.....	23
6.1 Algemeen.....	23
6.2 Eigen bijdrage bij algemene voorzieningen	23
6.3 Sturing	23

Hoofdstuk 1: Noodzaak van deze beleidsnotitie

1.1 Inleiding

Vanuit de decentralisaties in 2015 heeft de gemeente meer verantwoordelijkheden gekregen. Hierbij is de inzet van de gemeente gericht op het bieden van goede ondersteuning aan inwoners. Zo zijn maatwerkvoorzieningen bestuurlijk aanbesteed en zijn er vanaf 2016 o.a. pilots gestart om te onderzoeken hoe en op welke wijze de inzet van een maatwerkvoorziening uitgesteld of voorkomen kan worden door het faciliteren van algemene voorzieningen.

De bevindingen van deze pilots tonen aan dat het noodzakelijk is het begrip 'algemene voorzieningen' te definiëren, te beschrijven hoe algemene voorzieningen vormgegeven kunnen worden en welke financiële middelen hier voor noodzakelijk zijn. In dit hoofdstuk wordt zowel het wettelijk kader als het lokale kader beschreven, waaruit de noodzaak van algemene voorzieningen blijkt.

Algemene voorzieningen zijn vrij toegankelijke voorzieningen die aangeboden worden door een door de gemeente gecontracteerde derde en gericht zijn op ondersteuning. Algemene voorzieningen bestaan uit een aanbod van individuele of collectieve ondersteunings- en dagbestedingsactiviteiten en diensten, die kunnen veranderen indien dit voortvloeit uit de behoefte van inwoners. Kenmerken van algemene voorzieningen zijn:

- Algemeen toegankelijk (dus voor iedereen);
- Dichtbij in de wijk/buurt;
- Directe start, geen indicatie nodig;
- Op maat: persoonlijk, vraaggericht en passend.

In deze notitie richten we ons op algemene voorzieningen die niet door professionele organisaties, zoals bijvoorbeeld het welzijnswerk, uitgevoerd worden. Deze notitie richt zich op activiteiten die vooral vanuit (vrijwilligers)organisaties en of inwoners zijn ontstaan.

1.2 De wetten

De drie wetten die behoren tot het sociale domein zijn verschillend opgebouwd. De begrippen over algemene voorzieningen zijn in deze wetten anders opgeschreven. In alle drie de wetten wordt de basis gelegd voor het gebruik van algemene voorzieningen.

1.2.1 Wmo

In het kader van de Wmo krijgen gemeenten in de brede doeluitkering van het Rijk middelen voor de uitvoering van de Wmo. De uitvoering van de Wmo moet vorm gegeven worden op verschillende niveaus. Maatwerkvoorzieningen¹ van zorgvragers zijn een belangrijk onderdeel maar ook de ontwikkeling van algemene voorzieningen waardoor de individuele voorzieningen en het beroep hierop kan gaan afnemen in de toekomst.

In deze wet staat als begripsomschrijving:

Algemene voorziening: aanbod van diensten of activiteiten dat, zonder voorafgaand onderzoek naar de behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden van de gebruikers, toegankelijk is en dat is gericht op maatschappelijke ondersteuning.

In artikel 2.1.2 van de Wmo staat het volgende met betrekking tot algemene voorzieningen:

1. De gemeenteraad stelt periodiek een plan vast met betrekking tot het door het gemeentebestuur te voeren beleid met betrekking tot maatschappelijke ondersteuning.

¹ *Maatwerkvoorziening:* op de behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden van een persoon afgestemd geheel van diensten, hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen:

1°. ten behoeve van zelfredzaamheid, daaronder begrepen kortdurend verblijf in een instelling ter ontlasting van de mantelzorger, het daarvoor noodzakelijke vervoer, alsmede hulpmiddelen, woningaanpassingen en andere maatregelen,

2°. ten behoeve van participatie, daaronder begrepen het daarvoor noodzakelijke vervoer, alsmede hulpmiddelen en andere maatregelen,

3°. ten behoeve van beschermd wonen en opvang;

2. Het plan beschrijft de beleidsvoornemens inzake door het college te nemen besluiten of te verrichten handelingen die erop gericht zijn:
(...)
 - f. Algemene voorzieningen te bieden aan ingezetenen die maatschappelijke ondersteuning behoeven;

1.2.2 Jeugdwet

Binnen de jeugdwet is preventie een belangrijk onderdeel. Een van de mogelijkheden om hier vorm aan te geven is via algemene en voor iedereen toegankelijke voorzieningen. De wet zegt hierover:

In artikel 1.1 Begripsbepalingen en reikwijdte staat het begrip preventie: op preventie gerichte ondersteuning van jeugdigen met of jeugdigen met een risico op psychische problemen en stoornissen, psychosociale problemen, gedragsproblemen of een verstandelijke beperking of van de ouders met of met een risico op opvoedingsproblemen. Bij artikel 2.1 staat beschreven dat de gemeente beleid maakt inzake preventie, jeugdhulp etc. ten behoeve van:

- het voorkomen en de vroege signalering van en vroege interventie bij opgroei- en opvoedingsproblemen, psychische problemen en stoornissen;
- het versterken van het opvoedkundige klimaat in gezinnen, wijken, buurten, scholen en kinderopvang;
- het bevorderen van de opvoedvaardigheden van de ouders, opdat zij in staat zijn hun verantwoordelijkheid te dragen voor de opvoeding en het opgroeien van jeugdigen.

Vooraf adolescenten maken gebruik van een algemene voorziening, vooral om een beter beeld te krijgen van mogelijkheden in de ontwikkeling. Adolescenten stromen vaak uit naar een vervolgopleiding of betaald werk.

1.2.3 Participatiewet

Vanaf 1 januari 2015 is de Participatiewet van kracht. De gedachte achter de wet is dat meer mensen aan de slag moeten bij gewone werkgevers of ze nu een beperking hebben of niet. Hoewel het woord Participatie anders zou kunnen vermoeden, is het primaire doel van de Participatiewet om mensen toe te leiden naar de arbeidsmarkt. Bij de totstandkoming van de wet is duidelijk aangegeven dat betaalde arbeid de hoogste vorm van participatie is.

Als gevolg van de invoering van de Participatiewet is de gemeentelijke doelgroep die vanuit een uitkeringssituatie moet worden toe geleid naar werk verzwaaard. Uit de recente monitorgegevens blijkt dat een deel van de doelgroep een laag arbeidsvermogen heeft. Ook mensen die voorheen gebruik konden maken van de Wajong en de Wsw moeten nu namelijk een beroep doen op de wet. Hierbij dient echter de suggestie te worden voorkomen dat deze mensen niets meer kunnen richting arbeidsmarkt. Het blijkt namelijk dat het overgrote deel dat geplaatst wordt in werk in de categorie tussen de 1 en 80% arbeidsvermogen zit.

Kenmerkend aan de Participatiewet is dat iedereen met arbeidsvermogen (regulier) werk verricht en dat werk boven uitkering gaat, waarbij mensen werken naar vermogen. Bij de uitvoering van de Participatiewet heeft de gemeente een wettelijke taak en het is geen vraag of ze die kan/moet uitvoeren. De wettelijke taak van de gemeente is verankerd in artikel 7 en artikel 11 van de Participatiewet en hierin is bepaald dat:

- De gemeente ondersteuning biedt bij re-integratie en dit gericht is op algemeen geaccepteerde arbeid;
- Indien noodzakelijk de gemeente een re-integratievoorziening aan biedt;
- Ze tegenprestatie in zet;
- De gemeente bij de inzet van re-integratievoorzieningen een inleenvergoeding vraagt (m.n. bij gesubsidieerde arbeid en werken met behoud van uitkering);
- De gemeente een uitkering verstrekt als burgers niet meer in hun bestaan kunnen voorzien alsmede bijzondere bijstand.

De tegenhanger van die verplichting is dat burgers aanspraak kunnen maken op voorzieningen ter ondersteuning bij de arbeidsinschakeling. Voorts hebben burgers als zij een uitkering ontvangen, op grond van artikel 9 van de wet, de plicht om:

- Proberen algemeen geaccepteerde arbeid te verkrijgen, aanvaarden en behouden;
- Geregistreerd te staan als niet werkende werkzoekende bij UWV,

- Gebruik te maken van een door het college aangeboden voorziening
- Mee te werken aan een onderzoek naar de mogelijkheden tot arbeidsinschakeling en
- Onbeloonde maatschappelijke nuttige activiteiten te verrichten (tegenprestatie, waarvan door de gemeenteraad gekozen is om die niet actief in te zetten). Overigens gaat het in de Participatiewet bij deze activiteiten steeds om additionele activiteiten, aangezien er geen verdringing en concurrentievervalsing mag optreden. In de verordening re-integratie, participatie en tegenprestatie Maastricht-Heuvelland 2016 e.v. is dit nader ingevuld in artikel 10.

De Participatiewet is dus vrij strikt en duidelijk in de opdracht die zowel burger als gemeente hebben.

1.2.3.1 Praktijk

In Nederland is het recht op een bijstandsuitkering gekoppeld aan de verplichting om naar werk te zoeken. Omdat ook de financiële structuur waarin de Participatiewet gegoten is uitstroom naar werk prikkelt, is het niet vreemd dat de eerste focus van een gemeente is gericht op het perspectief op werk.

Zoals hierboven is geschetst is de uitvoering van de Participatiewet niet zo zwart wit als vaak wordt gedacht. Alles wordt ingezet op de toeleiding naar werk en alle inspanningen zijn daarop gericht. Ook de tegenprestatie kan daar dan op gericht zijn, als deze wordt ingezet. Wanneer uiteindelijk blijkt dat de toeleiding naar werk (nog) niet tot de mogelijkheden behoort wordt ingezet op die tegenprestatie. De wetgever gaat er namelijk vanuit dat iemand naar vermogen actief is. Slechts bij uitzondering is op individuele basis ontheffing van de verplichtingen mogelijk.

De praktijk is dus vaak weerbarstiger; het is niet altijd te voorspellen of een uitkeringsgerechtigde te ontwikkelen is naar werk. Bovendien kan de route naar werk vaak via maatschappelijk zinvolle activiteiten gaan en wordt dan pas duidelijk of iemand ontwikkelbaar is. Dus in de praktijk zou het kunnen zijn dat iemand vanuit 'arbeidsmatige dagbesteding', die bewust door het rijk vanuit de WLZ onder de WMO 2015 is gebracht, doorstroomt naar een re-integratietraject in het kader van de Participatiewet.

1.2.3.2 Mogelijkheden binnen Participatiewet

Op grond van artikel 10a lid 1 kan iemand met een uitkering (doelgroep nader beschreven in de wet) onbeloonde additionele werkzaamheden verrichten gedurende maximaal twee jaar (met verlengingsmogelijkheden). Dit kan op het moment dat de kans op inschakeling in het arbeidsproces gering is en de uitkeringsgerechtigde daardoor vooralsnog niet bemiddelbaar is op de arbeidsmarkt.

Binnen de regio Maastricht-Heuvelland geldt de Toekomstagenda Sociaal Domein Maastricht-Heuvelland 2022 als beleidsplan Participatiewet. Daarnaast is er een gezamenlijke verordening: 'verordening re-integratie, participatie en tegenprestatie Maastricht-Heuvelland 2016 e.v.'. In artikel 19 van deze verordening is *Sociale Activering* opgenomen. Sociale activering wordt gedefinieerd als het verrichten van onbeloonde, maatschappelijke zinvolle activiteiten gericht op arbeidsinschakeling of, als arbeidsinschakeling nog niet mogelijk is, op zelfstandige maatschappelijke participatie. Hierbij kan gedacht worden aan het zelfstandig, zonder externe begeleiding verrichten van vrijwilligerswerk of het deelnemen aan activiteiten in de wijk of buurt.

Sociale activering heeft tot doel personen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt terug te leiden naar de arbeidsmarkt, of als dit nog niet mogelijk is, als tussendoel te bevorderen dat personen zelfstandig kunnen deelnemen aan het maatschappelijk leven. Hieruit volgt dat als het einddoel, arbeidsinschakeling, niet kan worden bereikt, er geen grond is die persoon te verplichten om gebruik te maken van een voorziening gericht op sociale activering. Vanuit de Participatiewet dient dan ook steeds de toets plaats te vinden op het bereiken van de arbeidsinschakeling met alle consequenties van dien. Betrokkenen hebben immers de plicht om te re-integreren en het niet daaraan voldoen kan tot maatregelen leiden. Een beschikking is hierbij een noodzakelijk instrument en de wet kent de algemene voorziening als zodanig niet. Wel collectieve voorzieningen waarvan mensen individueel gebruik maken. Om een algemene voorziening als zodanig in te zetten zou de oplossing via de collectieve voorziening kunnen worden gezocht met een beschikking op het individuele niveau.

Speelt dan wel nog het thema van de aanbesteding; de re-integratiemarkt is namelijk (en de naam zegt het al) een markt waarop partijen commercieel actief zijn en die worden ingezet via de geldende aanbestedingsregels. Wanneer de gemeente deze voorzieningen wil inzetten vanuit re-

integratie/Participatiewet zouden de aanbestedingsregels van toepassing zijn. In paragraaf 2.6 beschrijven we hoe deelname vanuit participatie aan algemene voorzieningen mogelijk is.

1.3 Coalitieakkoord

[Het hoofdlijnenakkoord coalitie 2018-2022 Maastricht Onbegrensd en Ontspannen](#) biedt duidelijke aanknopingspunten voor de doorontwikkeling van algemene voorzieningen. Ten eerste wordt aangegeven dat investeren in algemene voorzieningen noodzakelijk is voor de transformatie van het sociaal domein: *'Kwaliteit van zorg en ondersteuning en investeren in algemene voorzieningen voor de inwoners van de stad zijn noodzakelijk voor het slagen van de transformatie. Zelfredzaamheid is daarbij waardevol, maar niet altijd vanzelfsprekend. Maatwerk staat voorop.'* (p. 13).

In hetzelfde hoofdstuk worden de volgende concrete doelstellingen voor 2018-2022 genoemd, waarin algemene voorzieningen direct en indirect worden vermeld:

- *Intensiveren van de ingezette transformatie en cultuurverandering sociaal domein vanuit stevig ontschotting, deregulering en bredere benadering. Daarbij is het doel niet alleen om mensen aan het werk te krijgen, maar ook om actief te gaan zoeken naar andere op maat gesneden vormen van meedoen voor hen voor wie dat (tijdelijk) niet mogelijk is;* (p. 14)
- *Een kloppend hart in elke buurt; samen met partners faciliteren we algemene laagdrempelige voorzieningen en ontmoetingsplekken zoals huiskamers en buurthuizen;* (p. 15)

Met de ontwikkeling van algemene voorzieningen zorgen we voor verdere ontschotting en deregulering. Daarbij vormen de algemene voorzieningen een voorbeeld van de in het coalitieakkoord 'op maat gesneden vormen van meedoen'.

Ten tweede, één van de doelstellingen binnen het toekomstperspectief 'een gezonde stad' is een *'positieve gezondheidsbenadering met 'wonen, werken, leven in balans' als kernwaarden bij nieuw gezondheidsbeleid, plannen en projecten. Participatie van doelgroepen is daarbij vertrekpunt'* (p. 23). Algemene voorzieningen dragen bij aan deze doelstelling van het coalitieakkoord.

Ten derde gaat het coalitieakkoord in op experimenten: *'we bieden succesvolle experimenten continuïteit en gaan deze stadsbreed toepassen. Niet-geslaagde experimenten beëindigen we, maar niet zonder er van te hebben geleerd'* (p. 8). Met deze notitie worden experimenten rondom algemene voorzieningen afgesloten en op diverse punten succesvol te bevonden. Daarom kiezen we voor de structurele ondersteuning van de in deze notitie beschreven algemene voorzieningen.

1.4 Toekomstagenda Sociaal Domein Maastricht-Heuvelland 2022

Voor de decentralisaties was het noodzakelijk om een koers te bepalen. Maastricht heeft dat samen met het Heuvelland vormgegeven in de [Toekomstagenda Sociaal Domein Maastricht-Heuvelland 2022](#). In deze agenda was als volgt expliciete aandacht voor het thema algemene voorzieningen:

4.2 De collectieve eigen kracht in de samenleving wordt versterkt:

Wat gaan we doen?

Om de collectieve kracht in onze samenleving te versterken zetten we in op:

1. We ondersteunen verschillende burgerinitiatieven voor algemene voorzieningen in buurten, kernen en dorpen

Algemene voorzieningen in buurten, kernen en dorpen kunnen voor veel mensen ondersteuning bieden bij het versterken van hun zelfredzaamheid en participatie. Er zijn in Maastricht-Heuvelland heel wat burgerinitiatieven bekend die als algemene voorziening kunnen worden aangemerkt

Wat merken onze inwoners op 31 december 2018?

Wanneer burgerinitiatieven zich willen (door)ontwikkelen tot een algemene voorziening ondersteunen gemeenten dit actief.

Onderstaand schema uit de Toekomstagenda maakt de beweging van 'de bijzondere setting' naar 'het gewone leven' inzichtelijk:

Op basis hiervan zijn vanuit de gemeente verschillende initiatieven ondersteund bij de (door)ontwikkeling naar algemene voorzieningen. Zonder volledig te zijn geldt dit voor Athos, Azaro, Daalhoeve, The Masters en het Werkhuis. Met het creëren van algemene voorzieningen maken we bovenstaande beweging van ondersteuning in een bijzondere setting naar collectieve ondersteuning in het gewone leven.

Zowel de hierboven beschreven wetten als de regionale toekomstagenda wijzen op de meerwaarde van algemene voorzieningen en legitimeren de opgestarte pilots (uitgebreid beschreven in hoofdstuk 2). Bovendien bieden ze aanknopingspunten voor de doorontwikkeling van algemene voorzieningen.

1.5 Wat is er aan beleid opgeschreven in Maastricht over algemene voorzieningen

Zoals in de vorige paragrafen is aangegeven wordt in de verschillende wetten expliciet of impliciet verwezen naar de mogelijke inzet van algemene voorzieningen. Afgelopen jaren heeft Maastricht geëxperimenteerd met de ontwikkeling en inzet van dergelijke voorzieningen.

In de [Verordening maatschappelijke ondersteuning gemeente Maastricht 2019](#) is de volgende definitie van algemene voorzieningen vermeld: "de mogelijkheden om met gebruikmaking van een algemene voorziening of door het verrichten van maatschappelijk nuttige activiteiten te komen tot verbetering van zijn zelfredzaamheid of zijn participatie, of de mogelijkheden om met gebruikmaking van een algemene voorziening te voorzien in zijn behoefte aan beschermd wonen of opvang".

In de verordening staat verder geschreven dat een cliënt in aanmerking komt voor een maatwerkvoorziening ter compensatie van de beperkingen in de zelfredzaamheid of participatie die de cliënt ondervindt, voor zover de cliënt deze beperkingen naar het oordeel van het college niet op eigen kracht, met gebruikelijke hulp, met mantelzorg of met hulp van andere personen uit zijn sociale netwerk dan wel door het gebruik van algemene voorzieningen kan verminderen of wegnemen.

Bij deze verordening was nog geen uitwerking gemaakt hoe en welke vormen van algemene voorzieningen de gemeente kent. De wet geeft in artikel 2.1.3 aan dat dit niet verplicht is.

Daarnaast is er op 6 maart 2018 [een collegenota vastgesteld over het ondersteunen van huiskamers](#), waarmee is besloten tot de structurele financiering van de op dat moment bestaande huiskamers. Daarnaast staat beschreven dat het belangrijk is om met de initiatiefnemers het gesprek aan te gaan over de verdere invulling van de huiskamer in relatie tot de transformatie van het sociale domein waarvoor meer algemene voorzieningen nodig zijn. Tevens staat in deze nota beschreven dat de huiskamers gefinancierd worden uit de begrotingspost algemene voorzieningen WMO.

Als een algemene voorziening niet passend is kan een maatwerkvoorziening aangevraagd worden. De gemeente kent verschillende maatwerkvoorzieningen zoals hulp bij het huishouden, begeleiding

zowel individueel als in een groep. De afdeling Sociale Zaken Maastricht-Heuvelland beoordeelt om een maatwerkvoorziening verstrekt kan worden. De wet en de verordening zijn leidend.

1.6 Landelijke ontwikkelingen

Bij het schrijven van deze notitie is ook gekeken naar landelijke ontwikkelingen. Zo zien we dat de gemeente Apeldoorn een brede uitwerking heeft over algemene voorzieningen. Apeldoorn geeft aan dat meedoen in de maatschappij belangrijk is. Als een inwoner dat niet kan, is er dagbesteding. Met dagbesteding kan de inwoner actief zijn, een regelmatig dagritme opdoen en komt de inwoner in contact met andere mensen. Inwoners kunnen meedoen aan creatieve activiteiten, bewegen, huiskameractiviteiten of zich inzetten binnen verschillende diensten zoals helpen met koken, in het groen of in de techniek bezig zijn. Dagbesteding voor volwassenen in de gemeente Apeldoorn is bijna altijd een algemene voorziening. Er is geen verwijzing, beschikking of indicatie nodig. In Apeldoorn zijn ook de professionele dagbestedingen omgevormd tot algemene voorzieningen.

Bij sommige gemeenten zoals Heerlen en Alphen aan de Rijn zitten algemene voorzieningen in een consortium. De gemeente Alphen aan den Rijn en twee buurgemeenten hebben bij de decentralisatie op 1 januari 2015 een gecombineerde aanbesteding uitgeschreven voor persoonlijke en groepsbegeleiding (voormalig AWBZ), welzijnswerk, algemeen maatschappelijk werk en de tegenprestatie uit de participatiewet. De totale opdracht wordt uitgevoerd door het samenwerkingsverband Tom in de buurt, waarin 8 organisaties met expertise op welzijnswerk, maatschappelijk werk, GGZ, LVB en dementie deelnemen. Alle activiteiten worden uitgevoerd als algemene voorzieningen: in de wijk, in gemengde groepen, zonder indicatie en zonder eigen bijdrage. Tom in de buurt werkt samen met vrijwilligersorganisaties en bewonersinitiatieven, die apart door de gemeente Alphen aan den Rijn gesubsidieerd worden. Deze werkwijze wordt inmiddels door meerdere gemeenten in Nederland gevolgd, zoals bijvoorbeeld Groningen.

Voor meer informatie over hoe verschillende gemeente werken aan het vormgeven van een sterke sociale basis (waar een algemene voorziening toe behoort) en de effecten, zie:

<https://www.programmasociaaldomein.nl/trajecten/versterken-sociale-basis/documenten/publicaties/2019/05/23/versterken-sociale-basis>

Uit dit hoofdstuk blijkt dat landelijke wetgeving en lokaal beleid nadere invulling vraagt rondom algemene voorzieningen. Daarnaast zien we dat er landelijk diverse ontwikkelingen plaatsvinden rondom algemene voorzieningen. In hoofdstuk 2 schetsen we vervolgens de huidige situatie.

Hoofdstuk 2: Huidige situatie algemene voorzieningen en een terugblik

2.1 Inleiding

De afgelopen periode zijn er verschillende proeven geweest om uit te zoeken wat er nodig is aan algemene voorzieningen. In dit hoofdstuk komen de verschillende proeven aan bod en worden de leerervaringen van die verschillende proeven besproken.

2.2 Sociaal Investeringsfonds (Sif)

In 2016 is het Sociaal Investeringsfonds (Sif) in het leven geroepen, om invulling te geven aan de doelen vanuit de Toekomstagenda. Het fonds was bedoeld om extra investeringen mogelijk te maken, die bijdragen aan de opgave om het sociale domein structureel uit de (teruglopende) beschikbare budgetten te financieren.

Het Sif was daarbij opgezet om de verschuiving van ondersteuning in een bijzondere setting, bijvoorbeeld een maatwerkvoorziening, naar ondersteuning in het gewone leven te realiseren, mede door het experimenteren met algemene voorzieningen. Het idee daarbij was dat algemene voorzieningen participatie bevorderen en preventief werken waardoor het beroep op duurdere specialistische voorzieningen afneemt.

Vanuit het Sif zijn 4 initiatieven gefinancierd om samen een algemene voorziening te ontwikkelen, dit zijn: Athos, Boerderij Daalhoeve, The Masters en het Werkhuis (later toegevoegd). Deze initiatieven hebben allemaal een eigen ontstaansgeschiedenis en hebben zich elk in hun eigen tempo ontwikkeld tot datgene dat er nu staat. Deze ontwikkeling heeft plaatsgevonden in nauwe samenwerking tussen de initiatiefnemers, de gemeente en andere betrokkenen.

Meer informatie omtrent de opzet van het Sif staat beschreven in de Programmabegroting 2016 gemeente Maastricht hoofdstuk 1.1 Sociaal en Saamhorig, zie bijlage 1. Bij de beoogde prestaties 2016 staat bij het versterken van de collectieve eigen kracht het Sociaal Investeringsfonds benoemd, met een verwijzing naar de toekomstagenda.

De initiatieven betrokken bij de proeven zijn uit verschillende budgetten gefinancierd. Een deel vanuit het Sociaal Investeringsfonds en een deel op basis van de algemene subsidieverordening. Afsproken bij de proeven was om bij succes structurele financiering te regelen. Zie ook de [raadsinformatiebrief 'Inventarisatie resultaten sociaal investeringsfonds 2016-2018'](#).

2.3 Pilot algemeen toegankelijke dagbesteding Noordwest

Om uitvoering te geven aan de doelen van de toekomstagenda zijn we 1 januari 2017 ook gestart met de pilot algemeen toegankelijke dagbesteding in stadsdeel Noordwest Maastricht².

De pilot algemeen toegankelijke dagbesteding Noord West was een experiment dat valt onder het project dagbesteding om te komen tot een nieuwe visie. Dit project was een onderdeel van de Toekomstagenda Sociaal Domein Maastricht-Heuvelland. De uitdaging van onder andere deze pilot was om de verschillende soorten dagbesteding zoveel mogelijk met elkaar te verbinden en tot een nieuwe definiëring en integrale aanpak te komen.

Deze pilot was een samenwerking met verschillende organisaties³, zowel uit het professionele als vrijwillige circuit, vormgegeven. Er is gekeken om een divers aanbod aan dagbesteding met elkaar te verbinden. Vanuit deze verbinding zijn deels nieuwe vormen van samenwerking ontstaan en is

² Azaro, Buurtnetwerken Daalhof en Boschpoort, Boerderij Daalhoeve, Envinda, Huiskamer Daalhof, Levanto, Mondiaan, Mosae Zorggroep, Radar (Athos), SGL, Sociale Teams, Trajekt

³ Mosae zorggroep, Trajekt, Boerderij Daalhoeve, Radar, Huiskamer Daalhof, Levanto, Sociale teams, SGL, Azaro

gezocht naar mogelijkheden voor ontschotting tussen doelgroepen, instellingen, geldstromen, voorliggend en achterliggend veld.

Bevindingen van deze pilot zijn:

- Er zijn diverse voorzieningen nodig van verschillende aard als je wilt aansluiten bij de interesses en behoeftes van inwoners;
- Organisaties kijken zelf wat de behoefte is en wat de beste plek voor iemand is;
- Bij de start ging de samenwerking niet vanzelf, daar is ondersteuning bij nodig;
- Het mogelijk is om indicatieloos te werken;
- Inwoners vinden ook zelf de voorzieningen;
- Ondersteuning via een algemene voorziening voor een deel van de inwoners passend is en geen maatwerk nodig is.

De bevindingen zijn meegenomen in de uitwerking van deze notitie en de daarbij behorende subsidieregeling.

2.4 Bevindingen vanuit onze proeven

Bij het ontwikkelen van het Sif heeft de gemeenteraad besloten dat er onafhankelijk onderzoek moest plaatsvinden. De Universiteit Maastricht heeft een participatief onderzoek uitgevoerd. In dit onderzoek van Mare Knibbe en Klasien Horstman: "Zoeken naar een inclusieve stad Participatiemaatschappij in actie"⁴ is het maatschappelijk rendement beschreven.

De doelstellingen van het onderzoek waren:

1. inzicht geven in de sociale dynamiek van nieuwe zorgzame participatiepraktijken;
2. bijdragen aan gezamenlijke leerprocessen hierover;
3. ingrediënten aanreiken voor ontwikkeling van een verantwoordingscultuur die past bij het karakter van zorgzame participatie praktijken en een beleidsinstrument voor "vertrouwen en afstemming".

De centrale vraagstelling van het onderzoek was: "Hoe geven Sif-initiatieven invulling aan het streven naar een zorgzame participatiesamenleving?".

De conclusies van het rapport hebben betrekking op:

- Waarde van initiatieven;
- Omgang met diversiteit;
- Balans professioneel en vrijwillig werk;
- Publieke verantwoording over kwaliteit en geld;
- Samenwerking publiek privaat.

In het rapport staan een viertal aanbevelingen:

1. Zorg voor een gevarieerde waaier aan zorgzame participatie praktijken: Zorgzame participatie initiatieven hebben een eigen lokale geschiedenis en hebben vandaaruit ieder op hun eigen organische manier handen en voeten gegeven aan een meer inclusieve participatiesamenleving. Er is niet een format dat eenvoudig op andere plekken uitgerold kan worden;
2. Voor sociale en financiële continuïteit en balans is een regierol voor de gemeente cruciaal; Participatie, onderlinge hulp en sterk-zwak samenwerking worden gestimuleerd in ambachtelijk werk, dierzorg, horeca, ondernemerschap, en kunst. Daarbij werken professionals zij aan zij met vele vrijwilligers en verschillende sociale ondernemers;
3. Publieke verantwoording over Sif-initiatieven moet passen bij de kernwaarden van zorgzame participatie praktijken: De Sif-initiatieven zijn sociale innovaties: er wordt geëxperimenteerd om zorgzame participatie vorm te geven en gaandeweg worden kernwaarden ontwikkeld en betekenis gegeven.
4. De gemeente moet een regierol nemen in de vormgeving van een publieke verantwoordingsstijl en een publiek leerproces met betrekking tot zorgzame participatie: Publieke verantwoording is een zaak voor iedereen in de publieke ruimte. Om te zorgen dat leerprocessen over zorgzame participatie en over een inclusieve stad ook

⁴ <https://klasienhorstman.nl/images/downloads/2017-GemMaastruith-Sif-Eindrapport.pdf>

daadwerkelijk plaats vinden, is het zaak dat de gemeente hierin een eerste proces-verantwoordelijkheid neemt. Zij is in de positie om andere actoren hierbij actief te betrekken, hetgeen nodig is om de gemeente zelf uit een systemische rol te halen.

In het rapport staat een uitgebreide beschrijving van de vier hierboven genoemde initiatieven. Deze beschrijving geeft heel goed weer waar de initiatieven mee bezig zijn als algemene voorziening. De aanbevelingen worden mee genomen in de verdere uitwerking van dit document.

Op basis van de in paragraaf 2.2 en 2.3 beschreven proeven constateren we als gemeente tevens het volgende:

1 Nieuwe dynamiek en samenwerking

De Sif-regeling heeft een nieuw soort dynamiek in de stad gebracht waarbij een andere soort van samenkracht is geïnitieerd. Hieruit zijn een aantal verschillende initiatieven ontstaan op professioneel, semiprofessioneel en vrijwilligers vlak.

Samenwerking tussen verschillende soorten (professionele en vrijwilligers) organisaties is volop in ontwikkeling. Er wordt steeds meer gekeken of professionele inzet daadwerkelijk nodig is of dat vrijwilligers dit zelf kunnen.

2 Mengen doelgroepen

Het mengen van verschillende doelgroepen zonder mensen uit te sluiten op een locatie is een beweging die groeiende is. Mensen met verschillende achtergronden ontmoeten elkaar. De combinatie van mensen met en zonder ondersteuningsbehoefte zorgt ervoor dat zij elkaar gaan ondersteunen. Voorbeelden van zorg voor elkaar zijn helpen met formulieren, begeleiden ziekenhuis bezoek etc.

3 Inzet professionals

Het inzetten van deskundigheid van professionals op het moment dat dit noodzakelijk is binnen een algemene voorziening of vrijwilligersorganisatie biedt kansen. De professionals hoeft niet altijd fysiek aanwezig te zijn maar kan ook op een andere manier beschikbaar zijn.

Bij voorzieningen die bestaan uit vrijwilligers worden soms mensen uitgesloten. Als een betaalde professional aanwezig is, kan deze de vrijwilligers ondersteunen bij moeilijke situaties. Iemand kan hooguit niet deelnemen als blijkt dat diegene meer ondersteuning nodig heeft dan geboden kan worden en daarom een maatwerkvoorziening beter past.

4 Positieve gezondheidsbenadering

Binnen Athos, Daalhoeve en Werkhuis blijkt voor diverse doelgroepen een passende vorm van participatie mogelijk. Deze participatie sluit aan bij de daadwerkelijke behoefte van onze burgers. En dat maakt dat deze inzet kan aansluiten bij alle zes de leefgebieden van positieve gezondheid. Daarmee dragen deze algemene voorzieningen bij aan de doelstelling ten aanzien van de positieve gezondheidsbenadering in coalitieakkoord, zoals reeds omschreven in paragraaf 1.4

5 Onderdeel van de samenleving

Door deel te nemen aan een algemene voorziening dagactiviteiten (zie hoofdstuk 4) kunnen inwoners meedoen. Dat draagt ertoe bij dat mensen het gevoel hebben onderdeel te zijn van de samenleving. Als je ertoe doet, verhoogt dat de kwaliteit van leven en zingeving. Door actief te zijn blijft iemand zowel lichamelijk als geestelijk gezonder en daarnaast ondersteunen ze elkaar wat weer een positieve invloed heeft op het dagelijks functioneren.

De volgende citaten van deelnemers getuigen hiervan:

- Ik heb een uitkering en kan niet werken maar wil er wel iets terug voor doen;
- Ik was met pensioen en viel in een zwart gat, hier kan ik mijn kennis weer overbrengen;
- We helpen elkaar, ook met formulieren.

Kortom, de verhalen van de individuen verschillen, maar eenieder ervaart meerwaarde bij een algemene voorziening.

2.5 Arbeidsmatige dagbesteding

Als gevolg van de invoering van de Participatiewet is de gemeentelijke doelgroep die vanuit een uitkeringssituatie moet worden toe geleid naar werk, zoals gezegd, verzwaaard. Uit de recente monitorgegevens blijkt dat een deel van de doelgroep een laag arbeidsvermogen heeft. Ook mensen die voorheen gebruik konden maken van de Wajong en de Wsw moeten nu namelijk een beroep doen op de wet. Hierbij dient echter de suggestie te worden voorkomen dat deze mensen niets meer kunnen richting arbeidsmarkt. Het blijkt namelijk dat het overgrote deel dat geplaatst wordt in werk in de categorie tussen de 1 en 80% arbeidsvermogen zit.

Met de drie decentralisaties is de arbeidsmatige dagbesteding vanuit de WLZ overgeheveld naar de WMO 2015 en daar vorm gegeven en gefinancierd. De Participatiewet is gericht op werk en niet op arbeidsmatige dagbesteding. Het essentiële verschil is het vermogen om loonvormende arbeid te verrichten. Dat is de reden waarom in de Participatiewet beschut werk is opgenomen. Nog steeds regulier loonvormend werk maar dan in een beschutte omgeving. En daarmee het onderscheid met arbeidsmatige dagbesteding. Het kan uiteraard voorkomen dat mensen zich in dit laatste dusdanig ontwikkelen dat zij doorstromen naar beschut of ander werk, maar dan is sprake van uitzonderingen. Binnen de Participatiewet wordt een link naar algemeen geaccepteerde arbeid gelegd en is er sprake van een verplichting.

In de praktijk zien we echter dat het onderscheid tussen arbeidsmatige dagbesteding, beschut werk en sociale activering niet altijd hard te maken is. Er is een grijs gebied. Vandaar dat er een groot gedeelte uit de Wmo gefinancierd wordt aan algemene voorzieningen. Vanuit de participatiewet is sociale activering (art.19 lid 1 verordening re-integratie, participatie en tegenprestatie Maastricht-Heuvelland 2016 e.v.) mogelijk.
Zie ook hoofdstuk 1.2.3.2.

Hoofdstuk 3: Wat willen we bereiken

3.1 Algemeen

De Wmo 2015 maakt een strikt onderscheid tussen algemene voorzieningen en maatwerkvoorzieningen. Het is dus van groot belang om duidelijkheid te hebben of een voorziening gekwalificeerd wordt als een algemene voorziening of een maatwerkvoorziening. De rechtbank Limburg noemt bijvoorbeeld in zijn uitspraak inzake Stand-By⁵ een aantal voorbeelden van een algemene voorziening die het ontleent aan de wetsgeschiedenis. Deze voorbeelden zijn een klussendienst, een was- en strijkservice, anonieme hulp op afstand, sociaal-culturele voorzieningen of een crisisopvang voor daklozen. Deze voorbeelden zijn behulpzaam, maar ook niet alleszeggend voor het bepalen van de aard van de voorziening. Het gaat er om op welke wijze de specifieke voorziening wordt vormgegeven.

Kenmerkend voor een algemene voorziening is dat het gaat om een in beginsel vrij toegankelijke voorziening. Dat wil zeggen: iedereen kan er gebruik van maken, zonder dat eerst een diepgaand onderzoek verricht wordt naar de behoeften, persoonskenmerken en mogelijkheden van de gebruikers van diensten, activiteiten of zaken, gericht op zelfredzaamheid, participatie, etc. Het is mogelijk dat iemand die een aanvraag voor een maatwerkvoorziening doet, nadat het college zijn behoefte aan ondersteuning heeft onderzocht, naar een algemene voorziening wordt verwezen.

In Maastricht zijn er meerdere 'klantroutes' om gebruik te maken van een algemene voorziening:

Zelfstandige melding:

Door andere buurtbewoners kan een inwoner gewezen worden op de verschillende mogelijkheden. Zij kunnen zichzelf melden bij een algemene voorziening in de buurt. De algemene voorziening doet een lichte toets om te kijken of deze algemene voorziening past bij de behoefte van de inwoner.

Via sociale teams:

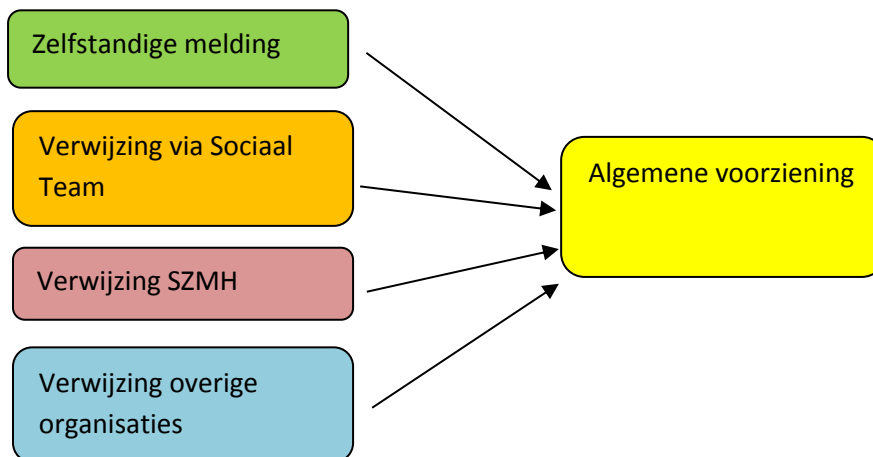
Er zijn verschillende sociale teams actief in de stad. Zij richten zich vooral op preventie en vroegsignalering. Sociale teams weten welke mogelijkheden er in een buurt aanwezig zijn en kunnen inwoners hierop wijzen. Ook deze teams kijken naar de behoefte van de inwoner en wijzen op de mogelijkheden van algemene voorzieningen.

Via sociale zaken:

Een inwoner van Maastricht meldt zich bij Sociale Zaken Maastricht Heuvelland voor een maatwerkvoorziening. SZHM kijkt of er een passende algemene voorziening voor handen is en kan de inwoner naar een algemene voorziening verwijzen.

Overige organisaties:

Overige organisaties kunnen rechtstreeks verwijzen. In de praktijk zien we dat er ook organisaties zijn die eerst met sociale teams schakelen om de mogelijkheden in kaart te brengen.

⁵ <https://uitspraken.rechtspraak.nl/inziendocument?id=ECLI:NL:RBLIM:2018:4599>

3.2 Rendement algemene voorzieningen

Cruciale vraag is welk maatschappelijk en financieel rendement een algemene voorziening oplevert. Aangezien het grootste gedeelte van het budget voor algemene voorzieningen opgaat in voorzieningen voor dagactiviteiten zal de nadruk bij de beschrijving van rendement liggen op deze vorm van algemene voorziening.

3.2.1 Maatschappelijk rendement

Maatschappelijk rendement is de winst of toegevoegde waarde van een project voor de hele maatschappij. Het geeft antwoord op de vraag hoe de (extra) kosten zich verhouden tot de baten. Waarbij de baten datgene zijn waarvoor je het, als organisatie in het sociale domein, allemaal doet, bijvoorbeeld de gezondheid van de inwoners, het mee kunnen doen in de samenleving, etc⁶.

Het geeft antwoord op de vraag hoe de kosten van een voorziening zich verhouden tot de maatschappelijke opbrengsten. Met andere woorden, een maatschappelijk rendement is de verhouding tussen de benodigde investering in geld, mensen en/of middelen (input) enerzijds en het maatschappelijk effect dat wordt bereikt (outcome) anderzijds. Deze relatie verloopt via de tastbare, telbare resultaten van de activiteiten (output).

Om de outcome te kunnen achterhalen, draaien we het gemakshalve even om. Wat is het effect in Maastricht als we geen algemene voorzieningen hebben? Het antwoord op deze vraag is dat een deel van onze inwoners op een andere manier ondersteuning zouden zoeken. Dat kan zowel informeel, in het eigen netwerk, professioneel of commercieel. Bij de proeven die behoorden tot het Sif is onderzocht welke deelnemers mogelijk in aanmerking zouden komen voor een maatwerkvoorziening als zij geen gebruik zouden maken van een algemene voorziening. Uit de analyse van de algemene voorzieningen dagactiviteiten blijkt dat minimaal twee derde van het aantal deelnemers voor maatwerk in aanmerking zou komen. Van twee organisaties is er een anoniem overzicht aangeleverd met allerlei kenmerken zoals aantal dagdelen, ondersteuningsvraag en de (psychische) kwetsbaarheid. Deze gegevens zijn vergeleken met de ondersteuning van onder andere begeleiding groep. Bij het onderdeel financieel rendement 3.2.2. wordt hier verder op ingegaan en beschreven wat de input is.

Uit het onderzoek van Klasien Horstman blijkt dat algemene voorzieningen dagactiviteiten een bijdrage leveren aan een inclusieve stad en een participatiesamenleving door:

- plaats te bieden aan kwetsbare mensen om te herstellen, te leren, te werken en maatschappelijk bij te dragen in een zorgzame omgeving;
- open verbindingen met de stad waardoor zij een knooppunt in het stadsleven worden;
- het tegengaan van de groeiende scheiding van sociale leefwerelden van groepen met hoge en lage opleidingsniveaus;
- toegankelijkheid van sociale hulpbronnen te vergroten voor groepen met weinig financiële middelen.

Vanuit de verschillende organisaties wordt aangegeven dat algemene voorzieningen:

- Laagdrempelig zijn, iedereen is welkom;
- Er niet gekeken wordt naar de beperkingen maar naar mogelijkheden;
- Iedereen gelijk is, iedereen wordt gezien als mens en niet als cliënt;
- Deze voorzieningen bijdragen aan ondersteuning voor elkaar en verminderen eenzaamheid;
- Op alle leefgebieden van positieve gezondheid verbeteringen zichtbaar zijn;
- Zorgen voor nieuwe en meer sociale verbanden in een buurt waardoor de sociale infrastructuur verbetert.

Vanuit de gemeente zien we daarnaast dat een breed palet aan algemene voorzieningen bijdraagt aan een verschuiving van zorg naar het gewone leven.

3.2.2. Financieel rendement

Op termijn zal tevens een afname van het aantal maatwerkvoorzieningen vanuit de WMO zichtbaar zijn, doordat we de beweging maken van (duurdere) individuele maatwerkvoorzieningen naar (goedkopere) algemeen toegankelijke plekken. Hierdoor zal er ook sprake zijn van een kostenbesparing.

⁶ <https://bouwstenenvoorsociaal.nl/files/wijkplaats/Conceptrapport%20Maatschappelijk%20Rendement%20dec%202010.pdf>

Om deze kostenbesparing door de inzet van (goedkopere) algemeen toegankelijke plekken in plaats van (duurdere) individuele maatwerkvoorzieningen inzichtelijk te maken is er eerst een uitwerking op de totale populatie van deelnemers aan de algemene voorzieningen voor dagactiviteiten gemaakt. Vervolgens zijn er nog twee organisaties specifiek uitgewerkt.

Uitwerking totale populatie

In 2018 namen 420 personen deel aan de algemene voorziening dagactiviteiten. Door deze deelname heeft meer dan twee derde ($2/3 \times 420 = 280$) van deze personen geen gebruik hoeven te maken van een maatwerkvoorziening. De begeleiding bij de algemene voorziening dagactiviteiten is vergelijkbaar met het arrangement begeleiding groep laag.

Stel dat deze mensen een arrangement begeleiding groep hadden aangevraagd. Wat had de gemeente dat extra gekost in vergelijking met de bekostiging van algemene voorzieningen dagactiviteiten?

- 1 plek wordt gemiddeld door 4 personen bemenst, dit varieert van 1 op 2 tot 1 op 6.
- 1 plek in de arrangementensystematiek kost op jaarbasis € 16.632
- Dat betekent dat uitgave per jaar: $16.632 \times 280 \text{ personen} / 4 = € 1.164.240$
- Subsidie verstrekt aan de algemene voorzieningen dagactiviteiten voor deze mensen: € 735.630.
- Door de inzet van algemene voorzieningen is er voor deze personen ($€1.164.240 - €735.630$) zeker een besparing van minimaal €428.610

De maximale eigen bijdrage is voor deze 280 personen bedraagt € 63.840 ($280 \times € 19 \times 12$). Dit bedrag zou in mindering gebracht moeten worden op de besparing. Echter, het verwerken van de eigen bijdrage kost capaciteit.

Uiteraard weten we niet of deze personen zich uiteindelijk gemeld zouden hebben om het arrangement groep aan te vragen als we geen algemene voorzieningen hadden.

Specifieke uitwerking van twee organisaties algemene voorzieningen dagactiviteiten:

Uitwerking organisatie 1 met de gegevens van het jaar 2018

194 personen	
Via maatwerk	Subsidie
31 personen dagbesteding € 120.672	
117 personen een vorm van "sociale activering" € 135.778, waarvan 21 mensen afgezet tegen het maximale bedrag aan sociale activering en de overige afgezet tegen het laagste tarief begeleiding groep	
46 komen waarschijnlijk niet in aanmerking voor maatwerk	
Totaal maatwerk: € 256.450	Totaal: € 117.500

Uitwerking organisatie 2 over 2019

121 personen	
Via maatwerk	Subsidie
47 personen dagbesteding € 408.672	
49 personen een vorm van "sociale activering" max. € 84.084 afgezet tegen het laagste tarief begeleiding groep	
12 mensen uitgestroomd naar betaald werk, max. € 21.000 op basis van halfjaar bedrag sociale activering	

3 mensen begonnen aan een opleiding	
10 komen waarschijnlijk niet in aanmerking voor maatwerk	
Totaal maatwerk: € 513.756	Totaal: € 460.000

Door de inzet van algemene voorzieningen zijn er minder administratieve processen en bijbehorende overheadkosten. De regeldruk binnen organisaties daalt en uitvoeringskosten voor de gemeente verminderen. Daarmee komt een hoger percentage van de beschikbare financiën rechtstreeks ten goede aan degenen die zorg of ondersteuning nodig hebben.

Voor de gemeente betekent concreet het volgende. Doordat mensen zich rechtstreeks kunnen melden bij een algemene voorziening is er geen indicatie vanuit de Wmo noodzakelijk. De inschatting is dat een aanvraag begeleiding groep 3 à 4 uur werk met zich meebrengt (keukentafelgesprek, reistijd keukentafelgesprek, ondersteuningsplan opstellen, beschikking maken en contact aanbieder). Voor de 280 personen die naar de algemene voorziening dagactiviteit toe gegaan zijn, is dat een besparing van 980 uur. Dat is bijna de inzet van 0,75 fte. Naast de besparing van het anders organiseren, kan er dus ook een besparing plaats vinden binnen de uitvoeringskosten van de Wmo.

Hoofdstuk 4: Wat gaan we faciliteren

Hieronder wordt beschreven welke vormen van algemene voorzieningen voor subsidie in aanmerking komen. Zoals in hoofdstuk 2 beschreven, hebben zij hun waarde al bewezen in proeven/pilots met tijdelijke financiering, en is het voorstel om deze vormen in aanmerking te laten komen voor structurele financiering. De specifieke eisen voor het verstrekken van subsidie aan algemene voorzieningen zijn in de Subsidieregeling Algemene Voorzieningen 2020 vastgelegd. Daarnaast beschrijven we in dit hoofdstuk hoe de beoordeling van subsidieaanvragen zal plaatsvinden.

4.1 Huiskamers

Huiskamers maken, ieder op een eigen manier, onderdeel uit van een breed palet aan sociale voorzieningen in de buurten van Maastricht. De reeds bestaande huiskamers organiseren op structurele basis ontmoeting voor buurtbewoners, in de vorm van bijvoorbeeld gezamenlijk koffiedrinken, kaarten of creatieve activiteiten.

Belangrijk is dat de huiskamers een buurtfunctie vervullen en daarmee maatschappelijke meerwaarde creëren. De rol van de gemeente is daarbij aanvullend op de eigen kracht van de gebruikers. Verantwoordelijkheden worden niet overgenomen: besturen van huiskamers zijn verantwoordelijk voor de exploitatie en beheer.

Bij een huiskamer zijn geen professionals aanwezig. De leden van de huiskamer organiseren hun activiteiten zelf. Wel kunnen ze terugvallen op een professional van een sociaal team.

Met de vastgestelde collegenota huiskamers van 6 maart 2018 is bepaald dat voor huiskamers dezelfde algemene voorwaarden gelden als voor de vrijwilligersorganisaties welzijn en zorg. Het gaat hierbij onder andere om de bepalingen ten aanzien van de bestuurssamenstelling, de verklaring omtrent gedrag, het voeren van een goede administratie en de algemene toegankelijkheid. Bij een huiskamer worden alleen de vaste lasten vergoed door de gemeente. Activiteiten en versnaperingen dienen de deelnemers zelf te betalen. Eind 2020 wordt de aanpak huiskamers geëvalueerd.

4.2 Algemene voorziening dagactiviteiten

Een algemene voorziening dagactiviteiten in Maastricht is een plaats voor mensen die steun nodig hebben bij het kunnen deelnemen aan activiteiten in de samenleving. Deze plaats is uitnodigend en toegankelijk (zowel letterlijk als figuurlijk). Mensen worden gewaardeerd en gerespecteerd om hun mogelijkheden en kwaliteiten. De sfeer en het activiteitenaanbod zijn zodanig dat men zich welkom en begrepen voelt. Activiteiten zijn passend bij ieders interesses en vervullen een rol van betekenis.

Het doel is dat de deelnemers een betekenisvolle dag invulling hebben die bijdraagt aan de verschillende leefgebieden van positieve gezondheid. Er wordt vooral gekeken wat iemand wel kan en hoe onderlinge ondersteuning gestimuleerd kan worden.

Bij deze algemene voorzieningen is wel professionele ondersteuning aanwezig. Deze professionals zorgen voor begeleiding en de samenhang tussen de verschillende doelgroepen in de voorziening. Ook kijken ze naar de persoonlijke ontwikkeling en behoeften van de deelnemers en vrijwilligers.

4.3 Inwonersondersteuning als algemene voorziening

Binnen Maastricht zijn er verschillende vormen van (individuele) inwonersondersteuning aanwezig die gericht zijn op informatie en advies, diensten en kortdurende ondersteuning. Een algemene voorziening inwonersondersteuning hoeft zich niet op alle onderdelen te richten. Zo zijn er algemene voorzieningen die klussen in en om het huis verzorgen. Ook zijn er algemene voorzieningen die helpen met diensten zoals strijkservice, naaiwerkzaamheden, pakketservice en informatie en advies over allerlei zaken. De inwonersondersteuning draagt bij dat inwoners langer thuis kunnen blijven wonen als ook de regie in eigen handen kunnen houden. Voor de dienst wordt of een tegenprestatie of een kleine vergoeding gevraagd.

De inwonersondersteuning wordt gerund door vrijwilligers en eventueel een betaalde professional die coördinerende taken heeft. Bij deze voorzieningen zien we dat vrijwilligers het vaak als een eerste stap zien om arbeidsvaardigheden aan te leren. Regelmatig stromen vrijwilligers door naar een betaalde baan als ook naar ondernemerschap.

4.4 Beoordelingsprotocol

Voor het beoordelen van een subsidieaanvraag voor een algemene voorziening is de subsidieregeling algemene voorzieningen opgesteld. Voor deze regeling geldt dat er voor een bepaalde datum een aanvraag ingediend moet worden. Met deze regeling wordt gekeken naar een aantal criteria. Per criterium is een maximum van 10 punten te scoren. Er wordt gewerkt met hele cijfers. Het totaal per criterium moet een voldoende (6 of hoger zijn). De organisatie(s) met de meeste punten, krijgt de aanvraag gehonoreerd.

De criteria voor een huiskamer en inwonersondersteuning informatie en advies zijn:

- Samenwerking: op welke wijze wordt met anderen samengewerkt;
- Resultaat: welke bijdrage levert het initiatief aan de saamhorigheid in een buurt en het ondersteunen van elkaar, bij informatie en advies wordt de kennis van wet en regelgeving meegewogen;
- Prijs: er wordt gekeken welk initiatief de goedkoopste vaste lasten heeft in relatie tot bereikbaarheid en aantal deelnemers dat gebruik maakt, dat initiatief krijgt het maximaal aantal punten;
- Inclusie: op welke wijze de voorziening bijdraagt aan een inclusieve samenleving waarin iedereen met en zonder beperking mee kan doen en erbij hoort;
- Duurzaamheid: Op welke wijze is de algemene voorziening georganiseerd zodat continuïteit geborgd wordt.

De criteria voor een algemene voorziening diensten zijn gelijk aan de criteria van de huiskamer en inwonersondersteuning informatie en advies. Bij diensten geldt daarnaast dat organisaties die werken met een tegenprestatie hoger scoren dan diensten waar een vergoeding voor gevraagd wordt.

De criteria voor een algemene voorziening dagactiviteiten zijn:

- Samenwerking: op welke wijze wordt met anderen samengewerkt. Daarbij wordt specifiek opgelet hoe de organisatie bijdraagt aan het verminderen van "dubbele" financiering per deelnemer;
- Resultaat: welke bijdrage levert het initiatief aan het voorkomen van maatwerkvoorzieningen
- Prijs: er wordt gekeken welk initiatief de goedkoopste vaste lasten en kosten per betaalde kracht heeft in relatie tot bereikbaarheid en aantal deelnemers dat gebruik maakt, dat initiatief krijgt het maximaal aantal punten;
- Inclusie: op welke wijze de voorziening bijdraagt aan een inclusieve samenleving waarin iedereen met en zonder beperking mee kan doen en erbij hoort;
- Duurzaamheid: welke bijdrage levert het initiatief om het sociale netwerk van de deelnemer te vergroten, houdt het zicht op de komst van deelnemers en draagt het bij aan de ontwikkeling van deelnemers.

Hoofdstuk 5: Verbindingen met...

Hoewel de gemeente verantwoordelijk is voor algemene voorzieningen betekent dit niet dat we als gemeente eigenstandig kunnen zorg dragen dat er zoveel mogelijk aansluiting gezocht wordt bij het gewone leven. Daarbij hebben we allerlei anderen voor nodig, zowel binnen de gemeente als allerlei inwoners en organisaties buiten de gemeente.

5.1 Positie inwoners

Een algemene voorziening is een voorziening voor onze inwoners die ondersteuning nodig hebben bij het kunnen deelnemen aan de samenleving. Bij al onze algemene voorzieningen worden mensen gewaardeerd en gerespecteerd om hun mogelijkheden en kwaliteiten. Daarnaast zijn het de inwoners zelf die huiskamers vormgeven. Dat betekent dat er gekeken wordt welke behoeften er zijn rondom ontmoeten voor onze inwoners.

5.2 Verbinding met de buurtnetwerken

De buurtnetwerken zijn de afgelopen jaren aan het groeien naar een spin in het web binnen hun buurt. De basis voor deze buurtnetwerken zijn actieve bewoners, die verantwoordelijkheid voelen en nemen voor de kwaliteit van leven in hun buurt. Dat heeft ertoe geleid dat mede onder aanvoering van buurtnetwerken huiskamers zijn ontstaan. Met de buurtnetwerken blijven we in gesprek om te onderzoeken of de algemene voorzieningen aansluiten bij de behoeften van een buurt.

5.3 Verbinding met de deelnemers van algemene voorzieningen

Mensen kunnen op eigen initiatief of via een verwijzing van een organisatie binnenkomen bij een algemene voorziening en aan de slag gaan als deelnemer. Bij de verschillende proeven is de afgelopen jaren gebleken dat mensen graag komen en zich voor langere tijd weten te verbinden aan deze plekken.

Het is belangrijk om de tevredenheid van deelnemers te blijven volgen en inzicht te hebben in welke stappen mensen zetten in hun eigen ontwikkeling. Voor de algemene voorziening dagactiviteiten is op dit moment een meetinstrument op basis van de domeinen van positieve gezondheid in ontwikkeling dat zowel deelnemers als coördinatoren kunnen invullen. De tevredenheid dient gemeten te worden.

5.4 Verbinding met andere (vrijwilligers) organisaties in de buurt

Algemene voorzieningen zijn in diverse vormen in buurten aanwezig. Om een zo breed mogelijk palet aan mogelijkheden te bieden is het noodzakelijk dat de mensen van verschillende initiatieven in een buurt weet hebben van elkaar, elkaar kennen en zo mogelijk samenwerken waar nodig of gewenst. Per buurt wordt dit in samenwerking met de gemeente actief gestimuleerd.

5.5 Sociale teams

Sociale teams zijn buurtgerichte teams bestaande uit professionals van diverse organisaties, vrijwilligers en ervaringsdeskundigen. Zij helpen en adviseren buurtbewoners die vragen hebben of in het dagelijks leven te maken krijgen met problemen. Daarbij wordt aangesloten bij individuele en collectieve mogelijkheden in de buurt. De doelstelling is om hiermee een bijdrage te leveren aan de kwaliteit van leven en welzijn van de buurtbewoners.

Sociale teams zijn een professionele algemene voorziening die werken vanuit het gedachtegoed van positieve gezondheid. Zij sluiten aan bij de behoefte van de inwoners en kijken welke oplossingsmogelijkheden de inwoner en of zijn omgeving zelf heeft en waar ondersteuning nodig is. Als ondersteuning nodig is, kijken zij eerst wat er in de buurt voor handen is.

5.6 Kloppende harten

In het coalitieakkoord staat: *Een kloppend hart in elke buurt: samen met partners faciliteren we algemene laagdrempelige voorzieningen en ontmoetingsplekken zoals huiskamers en buurthuizen;*

Een plek waar een algemene voorziening geboden wordt kan een kloppend hart zijn. In 2019 wordt geïnventariseerd in welke buurten en op welke wijze momenteel een kloppend hart aanwezig is. Tevens wordt onderzoek gedaan naar de behoeften op dit vlak in elke buurt en de mogelijkheden om deze te realiseren. Op basis van de inventarisatie volgt een voorstel ter verdere stimulering van het kloppend hart, welke vervolgens zal worden uitgewerkt met een plan van aanpak ter realisatie. In het traject rondom de kloppende harten worden de algemene voorzieningen meegenomen.

5.7 Omgevingsvisie

De Omgevingsvisie van Maastricht is de strategische visie voor de fysieke leefomgeving van Maastricht: de doelen en de gewenste ontwikkelrichting van de stad tot 2040. Het is een brede visie op een groot aantal onderwerpen en beschrijft de samenhang tussen deze onderwerpen. Voorbeelden zijn: mobiliteit, groen, natuur, water, infrastructuur, veiligheid, cultureel erfgoed, gezondheid, milieu, gemeentelijk vastgoed en ontwikkellocaties.

In juli 2019 lag er een '[Ontwerp Omgevingsvisie](#)': een eerste versie van het gewenste eindproduct. Hierin staat wat we concreet gaan doen in Maastricht om de gewenste ontwikkelrichting te realiseren. Er zijn drie verbindende thema's, als accenten voor toekomstig beleid. In hoofdstuk 4 is het thema 'gezond en leefbaar' beschreven (deel 1, pagina 54). Dit thema draagt bij aan de volgende twee van de vijf grote algemene opgaven van de Ontwerp Omgevingsvisie: het werken aan een inclusieve samenleving en anticiperen op de gevolgen van klimaatverandering. Aan de hand van het concept Positieve Gezondheid kiest Maastricht voor een integraal perspectief op een gezonde en leefbare omgeving, gericht op het:

1. Faciliteren van samen- en zelfredzaamheid
2. Beschermen tegen schadelijke ontwikkelingen en effecten
3. Bevorderen van een gezonde leefstijl

De ontwikkeling van algemene voorzieningen draagt bij aan deze drie onderdelen van het thema 'gezond en leefbaar', waarbij met name een directe relatie is met het faciliteren van samen- en zelfredzaamheid.

Hoofdstuk 6: Financiële middelen en sturing

6.1 Algemeen

Vanuit het Rijk krijgt de gemeente een brede doeluitkering voor de Wmo. In onze begroting vertalen we dat naar verschillende sub onderdelen, bij het Wmo deel passende ondersteuning staat het onderdeel algemene voorzieningen. De verdeelsleutel bepaalt de gemeente zelf. Echter gezien de transformatie is een doel om de maatwerkvoorzieningen te laten afschalen naar (goedkopere) algemene voorzieningen.

De afgelopen jaren zijn algemene voorzieningen uit verschillende begrotingsonderdelen betaald. Zo was er een sociaal investeringsfonds, waren er innovatiegelden, is er een begrotingspost algemene voorzieningen ingesteld, etc. Op dit moment wordt de overgang van incidentele financiering naar een structurele financiering in de gemeentelijke begroting gemaakt.

6.2 Eigen bijdrage bij algemene voorzieningen

De gemeenten hebben beleidsruimte bij het bepalen welke eigen bijdrage een cliënt verschuldigd is voor een algemene voorziening. De eigen bijdrage mag niet hoger zijn dan de kostprijs van de voorziening. Bij het bieden van deze beleidsruimte gaat de regering ervan uit dat gemeenten hier verstandig mee omgaan en voorzieningen, zoals laagdrempelige informatievoorziening uit zal sluiten van eigen bijdragen. Gemeenten hebben er zelf belang bij om een algemene voorziening (financieel) laagdrempelig te maken, zodat de druk op vaak duurdere maatwerkvoorzieningen wordt beperkt. Gemeenten kunnen in de verordening, op grond van artikel 2.1.4, tweede lid, onderdeel a, van de Wmo 2015, groepen ingezetenen benoemen die in aanmerking komen voor een korting op de bijdrage voor een algemene voorziening.

In 2018 hebben 420 deelnemers gebruik gemaakt van de algemene voorzieningen dagactiviteiten. Als we bij deze deelnemers een eigen bijdrage van € 19 per maand geheven hadden, bedroegen de inkomsten € 95.760.

Toch wordt voorgesteld om geen eigen bijdrage te heffen. Daarvoor zijn meerdere argumenten:

- Ook zonder de heffing van de eigen bijdrage zijn algemene voorzieningen goedkoper dan maatwerkvoorzieningen;
- Innen eigen bijdrage kost menskracht die betaald moet worden waardoor (een gedeelte van) de opbrengst van die eigen bijdrage teniet gedaan wordt;
- Er ontstaat een risico bij het heffen van een eigen bijdrage dat inwoners eerder de keuze maken voor een (duurdere) maatwerkvoorziening;
- Eigen bijdrage heffen werkt drempelverhogend.

Wel kan een organisatie een bijdrage vragen voor het nuttigen van consumpties en/of materiaalkosten aangezien dit gebruikelijke kosten zijn.

6.3 Sturing

In paragraaf 2.2. staan de aanbevelingen geschreven n.a.v. het onderzoek door de Universiteit Maastricht. Deze aanbevelingen willen we zo goed mogelijk opvolgen. In dit onderzoek staat dat ondanks verschillende financiële bronnen waar algemene voorzieningen gebruik van kunnen maken, de gemeente een belangrijke regierol heeft. Ze is tevens onmisbaar voor de financiële continuïteit. De gemeente zorgt verder op cruciale momenten voor professionele versterking door mee te denken in het proces.

Om de inzet van algemene voorzieningen verder vorm te geven, is er een subsidieregeling opgesteld. Daarbij blijft er ruimte voor een eigen invulling maar is er wel een kader voorhanden om subsidieverstrekking te borgen en worden alle (vrijwilligers) initiatieven tegelijkertijd getoetst. Vandaar dat er gekozen is voor subsidie in plaats van het aangaan van overeenkomsten.

Aan de gemeenteraad wordt elk jaar bij de begroting een bedrag voor algemene voorzieningen voorgesteld. Aan het college wordt gevraagd om per onderdeel een subsidieplafond in te stellen.

Uit onderzoek is gebleken dat er sprake kan zijn van dubbele financiering, namelijk vanuit maatwerk en algemene voorzieningen. Er zijn professionele organisaties die begeleiding groep aanbieden en de deelnemer activiteiten laat uitvoeren bij een algemene voorziening.

Door algemene voorzieningen met toestemming van deelnemers een registratie te laten voeren die vervolgens binnen de gemeente wordt gecontroleerd op de inzet van het arrangement groep, kunnen we gericht de professionele organisaties aanspreken om:

- Arrangementen af te bouwen en de financiering daarop aanpassen;
- Arrangementen te beëindigen als voorliggend een goed alternatief beschikbaar is.

Dat betekent ook dat er afspraken gemaakt gaan worden hoe een organisatie een casus durft los te laten en welke zorg er nodig is als een deelnemer een "terugval" krijgt.

Tenslotte

Bij het toekennen van de subsidies voor algemene voorzieningen, zullen we gezamenlijk met de partijen afspraken maken over de verantwoording, op zo'n manier dat we ervaringscijfers en businesscases op kunnen bouwen om de beweging van maatwerk- naar algemene voorzieningen te kunnen volgen en analyseren. Hiermee creëren we de mogelijkheid om naar de toekomst onderbouwde besluiten te nemen over de verdere doorontwikkeling van het sociaal domein op zo'n manier dat de maatschappelijke en financiële effecten in balans zijn.

Sociaal Investeringsfonds

Van groot belang in het innovatieve sociale beleid is het Sociaal Investeringsfonds (Sif) van 2,8 miljoen euro. Dit fonds is bedoeld om de doelstellingen van de kanteling te realiseren. Dat wil zeggen: het streven om meer algemene voorzieningen voor inwoners te realiseren, waardoor er minder relatief dure individuele voorzieningen nodig zijn. Het fonds is gericht op preventie, het versterken van de burgerkracht en het versterken van de eerstelijns zorg. Uit het fonds worden burgerinitiatieven gefinancierd die de potentie hebben een sociale taak van de gemeente over te nemen en die vervolgens op eigen kracht goedkoper en kwalitatief beter weten uit te voeren. Inmiddels heeft de nog maar kort geleden geïntroduceerde aanpak via het Sif al meerdere succesvolle projecten opgeleverd.

Bijvoorbeeld het wijkhuis Masterhome van The Masters als vernieuwend zorgconcept (met cofinanciering van Provincie Limburg). In dit concept worden mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt – „masters“ – in normale werkomstandigheden begeleid of opgeleid tot maatschappelijk ondernemer; worden studenten en masters samen gehuisvest waardoor zij elkaar kunnen versterken en worden de studenten ingezet in de begeleiding en stimulering van de jonge masters. Ook kunnen buurtbewoners in het Masterhome terecht voor laagdrempelige hulp bij de huishouding, onderhoud en klussen. Een dergelijke multifunctionele inzet vanuit een locatie komt in Nederland nog nauwelijks voor.

Een ander voorbeeld: circa 70 nieuwe zorgplekken bij Stichting Kinderboerderij Daalhoeve en Athos EetMaakt-Doet. Deze plekken kunnen deels worden ingezet als vervangend aanbod van huidige professioneel ingekochte zorgtrajecten en deels als preventief aanbod. Zowel Daalhoeve als Athos werken met gemengde groepen, waardoor mensen uitgedaagd worden actief mee te doen aan activiteiten die anders wellicht voor hen een drempel zouden opwerpen. In en rond Daalhoeve zijn al gemeentelijke taken overgenomen op het terrein van openbaar groen en dierenverzorging. Derde voorbeeld van een Sif-project is een proef in de wijken Wittevrouwenveld en Nazareth om te komen tot een nieuwe vorm van zorgverlening. Deze wordt opgezet samen met zorgverzekeraar VGZ onder de titel Blauwe Zorg. Inzet is het ontschotten van de financiering van de zorg, centraal stellen van de burgers in plaats van het systeem, meer invloed van de zorgverleners zelf en afbraak van bureaucratie. Met als resultaat meer gezondheid in de buurt. Het project bevindt zich in de opstartfase.